

Fact-checking analiza novinskog članka

Naziv članka: Evo tko predvodi zlatnu groznicu: Bugarska kupuje prije ulaska u eurozonu, Kazahstan uzeo osam tona, Rusi okrenuli ploču

Datum objave članka: 6.11.2025.

Poveznica na izvor (medij/portal):

<https://www.poslovni.hr/europska-unija/evo-tko-predvodi-zlatnu-groznicu-bugarska-kupuje-prije-ulaska-u-eurozonu-kazahstan-uzeo-osam-tona-rusi-okrenuli-plocu-4510016>

Ime i prezime studenta: Mario Funčić

Ime i prezime mentora/ice: Vanja Rubeša, mag.oec.

1. Kratki opis članka

Članak govori o pojačanoj kupnji zlata od strane središnjih banaka, koje u uvjetima rasta cijena zlata i geopolitičke nesigurnosti jačaju svoje rezerve. Prema podacima Svjetskog vijeća za zlato (WGC), središnje banke su u rujnu povećale kupnju zlata za 79 posto u odnosu na prethodni mjesec. Najveći pojedinačni kupac u rujnu bila je brazilska središnja banka s 15 tona, a slijede Kazahstan s osam tona i Gvatemala sa šest tona. Ruska središnja banka kupila je tri tone zlata, nakon što je u kolovozu prodala istu količinu i bila jedina koja je tada smanjila rezerve. Među većim kupcima ističe se i Češka, koja je kupila dvije tone te planira povećati zlatne rezerve na 100 tona do 2028. godine. Bugarska je povećala rezerve zlata uoči ulaska u eurozonu, pri čemu bi dio zlata mogla prenijeti ECB-u. Na razini cijele godine, najveći kupac zlata od siječnja do rujna bila je Poljska, s ukupno 67 tona, u sklopu strategije povećanja udjela zlata u deviznim rezervama.

2. Identificirane činjenice i njihova provjera

U donju tablicu unesi svaku tvrdnju koja je provjerena, njezinu ocjenu i korišteni izvor.

Br.	Tvrdnja iz članka	Ocjena (točno / djelomično / netočno)	Izvor(i) i komentar provjere
1	Zlato je u posljednje vrijeme važna komponenta, cijene mu skaču,	Točno	U razdoblju prije i odmah nakon 6. studenoga 2025., cijene zlata su bile visoke (~\$4,000+ po unci) i značajno više nego ranije u godini, pokazujući jasan trend rasta u 2025. – što podržava tvrdnju o “cijenama koje skaču”

			https://finance.yahoo.com/personal-finance/investing/article/gold-price-today-friday-november-7-gold-moves-above-4000-after-stock-prices-dip-133421851.html
2	Središnje su banke tako u rujnu uvećale kupnju na mjesečnoj razini za 79 posto, pokazali su podaci udruge rudarskih kompanija WGC.	Točno	Tvrdnja je u potpunosti točna jer se izravno podudara s formulacijom u službenom PDF-u World Gold Councila, gdje je jasno navedeno da je kupnja zlata središnjih banaka u rujnu 2025. porasla za 79 % na mjesečnoj razini. Radi se o primarnom izvoru podataka, bez posrednih interpretacija. https://www.gold.org/goldhub/gold-focus/2025/11/central-bank-gold-statistics-september-2025
3	Najaktivniji je kupac u rujnu bila brazilska središnja banka, koja je rezervama dodala čak 15 tona zlata.	Točno	Tvrdnja je u potpunosti točna. Prema službenim podacima World Gold Councila, brazilska središnja banka bila je najveći kupac zlata u rujnu 2025. s točno 15 tona, čime je predvodila sve ostale središnje banke u tom mjesecu. https://www.gold.org/goldhub/gold-focus/2025/11/central-bank-g

			old-statistics-september-2025
4	Slijedi kazahstanska središnja banka s kupljenih osam tona,	Točno	Tvrdnja je točna jer službeni PDF World Gold Councila za rujan 2025. navodi da je kazahstanska središnja banka kupila 8 tona zlata, čime je bila jedan od najvećih kupaca tog mjeseca, odmah iza Brazila. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-statistics
5	a na trećem je mjestu središnja banka Gvatemale sa šest tona.	Točno	Tvrdnja je točna jer World Gold Council u službenom PDF izvješću za rujan 2025. navodi da je središnja banka Gvatemale kupila 6 tona zlata, čime je bila treći najveći kupac tog mjeseca, iza Brazila i Kazahstana. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-statistics
6	Ruska središnja banka kupila je u rujnu tri tone zlata. Još u kolovozu bila je prodala istu količinu i jedina je, prema podacima WCG-a, bila smanjila zlatne rezerve.	Točno	Tvrdnja je točna jer WGC u službenom PDF izvješću za kolovoz 2025. navodi da je Rusija bila jedina središnja banka koja je prodavala zlato (3 tone) i time jedina smanjila zlatne rezerve u tom mjesecu.

			https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-statistics https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-buying-rebounds-in-august
7	Među vodećim kupcima u rujnu WGC je izdvojio i Češku koja je kupila dvije tone plemenitog metala, jednako kao u kolovozu.	Točno	Tvrdnja je točna jer World Gold Council u službenim PDF izvješćima potvrđuje da je Češka u rujnu 2025. kupila 2 tone zlata, isto kao i u kolovozu 2025. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-statistics https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-buying-rebounds-in-august
8	Središnja banka namjerava do 2028. u zalihama imati 100 tona, prenosi tportal.	Točno	Tvrdnja je točna jer World Gold Council u službenom PDF izvješću navodi da Češka središnja banka ima jasan cilj povećati zlatne rezerve na 100 tona do kraja 2028. godine, što se poklapa s navodom iz članka. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-buying-rebounds-in-august
9	Bugarska središnja banka uvećala je pak u kolovozu rezerve za	Točno	Tvrdnja je točna jer World Gold Council u službenom PDF-u

	dvije tone zlata, najviše od lipnja 1997. kad je bila kupila osam tona plemenitog metala.		za kolovoz 2025. navodi da je Bugarska povećala zlatne rezerve za 2 tone, što je najveće mjesečno povećanje još od lipnja 1997., kada je kupila 8 tona zlata. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-buying-rebounds-in-august
10	Bugarska će u siječnju iduće godine ući u eurozonu, pa bi dio zlatnih rezervi u okviru pristupnog postupka mogla prenijeti Europskoj središnjoj banci (ECB),	Točno	Tvrdnja je točna jer World Gold Council u službenom PDF izvješću potvrđuje da Bugarska u siječnju 2026. ulazi u eurozonu te da u sklopu pristupnog postupka može prenijeti dio svojih zlatnih rezervi ECB-u. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-buying-rebounds-in-august
11	Dodajmo da je u razdoblju od siječnja do rujna najviše zlata kupila je poljska središnja banka, čak 67 tona,	Točno	Tvrdnja je točna jer World Gold Council u službenom PDF-u za rujna 2025. potvrđuje da je poljska središnja banka najveći kupac zlata u razdoblju od siječnja do rujna, s ukupno 67 tona neto kupljenog zlata. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-statistics

12	u sklopu plana povećanja njegovog udjela u rezerva na 30 posto.	Točno	Tvrdnja je točna jer WGC u službenom PDF izvješću navodi da je poljska središnja banka službeno povećala ciljani udio zlata u rezervama na 30%, što objašnjava snažnu kupnju zlata u 2025. https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-buying-rebounds-in-august
----	---	-------	--

3. Zaključak analize

Članak je, na temelju provedene provjere, visoko pouzdan i činjenično točan. Sve ključne tvrdnje koje se odnose na kretanje cijene zlata, ponašanje središnjih banaka i njihove strateške ciljeve potvrđene su službenim i vjerodostojnim izvorima, prvenstveno izvješćima World Gold Councila (WGC) i tržišnim podacima Yahoo Financea. Podaci o snažnom rastu cijene zlata u razdoblju oko 6. studenoga 2025., kao i o povećanoj kupnji zlata od strane središnjih banaka u rujnu, u potpunosti se podudaraju s navodima u članku. Također su točno prenesene informacije o najvećim pojedinačnim kupcima (Brazil, Kazahstan, Gvatemala), promjeni ponašanja Rusije između kolovoza i rujna, te dugoročnim strategijama Češke, Bugarske i Poljske u upravljanju zlatnim rezervama. U članku nema uočenih netočnosti, pogrešnih interpretacija ili manipulacije brojkama, a korišteni su provjerljivi i relevantni izvori. Zbog toga se članak može smatrati pouzdanim informativnim tekstom koji korektno i odgovorno prenosi ekonomske i financijske podatke.

4. Korišteni izvori

World Gold Council (2025a). Central bank gold buying rebounds in August 2025.

<https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-buying-rebounds-in-august>

World Gold Council (2025b). Central bank gold statistics: September 2025.

<https://www.gold.org/goldhub/research/central-bank-gold-statistics>

Yahoo Finance (2025). Gold moves above \$4,000 after stock prices dip.

<https://finance.yahoo.com/personal-finance/investing/article/gold-price-today-friday-november-7-gold-moves-above-4000-after-stock-prices-dip-133421851.html>

EkonInfoChecker

Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”